

Hos de som plages av dårlig ånde, følger derimot molekylet med blodet inn i lungene, der gassen altså frigjøres ved utpust. Ubehagelig for mottakeren, men ikke for avsenderen.

To av barna hadde ti ganger så høye nivåer av denne luktbomben i ånden som andre familiemedlemmer.

Forskerne mistenkte at det skyldes mutasjonen i genet. Det lager et protein som kan bryte ned metantiole, fant de ut.

Og ganske riktig: Da de fjernet et tilsvarende gen hos mus, fant de ut at musene fikk mindre av det hjelpsomme proteinet. De endte i stedet opp med høye nivåer av nettopp illeluktende svovelgasser som metantiole i blodet.

- Vi stakk ikke nesa vår borti munnen til musene, men vi fant høye nivåer av noen av disse luktskapende kjemikalier i blodet deres, sier en av forskerne, Kent Lloyd, i en pressemelding fra University of California, Davis.

Dette kan altså handle om en medfødt feil i fordøyelsen, tror forskerne. Dersom det stemmer, kan den i framtida, teoretisk sett, behandles via matveien. Men foreløpig er det ingen kur for akkurat denne formen for kronisk dårlig ånde.

Kilde: Arjan Pol mfl: Mutations in SELENBP1, encoding a novel human methanethiol oxidase, cause extraoral halitosis. Nature Genetics, online 18. desember 2017. Doi: 10.1038/s41588-017-0006-7.

På nett

Enklere tilgang til forskningsdata

Regjeringen har vedtatt en ny nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata, skriver de i en pressemelding 19.12.2017.

- Forskning som skjer ved bruk av offentlige midler, skal være til det beste for alle. Derfor er det viktig at også dataene bak forskningsresultatene er tilgjengelige for flest mulig: for andre forskere, men også for forvaltningen og næringslivet, sier kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen.

Grunnprinsipper for forskningsdata

Strategien slår fast tre grunnprinsipper for offentlig finansierte forskningsdata i Norge:

- Forskningsdata skal være så åpne som mulig, og så lukkede som nødvendig.

- Forskningsdata bør håndteres og tilrettelegges slik at verdiene i dataene kan utnyttes best mulig.

- Beslutninger om arkivering og tilrettelegging av forskningsdata må tas i forskerfellesskapene.

Krav om datahåndteringsplaner

Stadig flere vitenskapelige tidsskrifter krever tilgang til grunnlagsdataene når

forskningsresultater skal publiseres. I EUs forsknings- og innovasjonsprogram, Horisont 2020, er åpen tilgang til forskningsdata og krav om datahåndteringsplaner standard. Norges forskningsråd krever også at godkjente planer for håndtering av data skal foreligge når kontrakt for nye forskningsprosjekter skal inngås.

- Dette stiller krav til tydelige retningslinjer og prosedyrer ved den enkelte forskningsinstitusjon, sier Røe Isaksen.

Enklere tilgang til data fra Statistisk sentralbyrå

Det må bli enklere for forskere å få tilgang til data fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Derfor vil regjeringen utrede en finansieringsmodell for tilgang til SSB-data, og støtte opplæring for forskere og støttepersonell i regi av SSB.

Enklere og sikrere tilgang til helsedata

- Norge har omfattende og verdifulle helsedata som er bygget opp over lang tid. Nå er det viktig at disse dataene gjøres lettere tilgjengelig for forskere, slik at vi får best mulig forskning på mest mulig effektiv måte, avslutter kunnskapsministeren.

Har du lastet ned appen?

Tannlegetidende er utviklet for både Android og iOS og for lesing av Tidende på både nettbrett og telefon. Appen Tannlegetidende finner du i App Store og Google Play. Last ned og logg inn med medlemsnummer i NTF og med samme passord som på NTFs nettsted.